

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

13 decembrie 2007^{*}

În cauza C-372/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de VAT and Duties Tribunal, London (Regatul Unit), prin Decizia din 6 septembrie 2006, primită de Curte la 11 septembrie 2006, în procedura

Asda Stores Ltd

împotriva

Commissioners of Her Majesty's Revenue and Customs,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnii G. Arestis, E. Juhász, J. Malenovský (raportor) și T. von Danwitz, judecători,

^{*} Limba de procedură: engleza.

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 iunie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Asda Stores Ltd, de P. De Baere și M. Kuschewsky, avocatul;
- pentru guvernul Regatului Unit, de doamna E. O'Neill, în calitate de agent, asistată de domnul K. Beal, barrister;
- pentru guvernul italian, de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de domnul G. Albenzio, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul X. Lewis și de doamna J. Hottiaux, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește validitatea dispozițiilor prevăzute în coloana 3, la poziția 8528 din Nomenclatura combinată, menționată în anexa 11 la Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3, denumite în continuare „dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93”).

- 2 Această cerere privește de asemenea interpretarea acestor dispoziții.

- 3 Cererea privește, în plus, interpretarea articolului 47 din protocolul adițional, semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972 (JO L 293, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 37, denumit în continuare „protocolul adițional”), anexat la Acordul de instituire a unei asocieri între Comunitatea Economică Europeană și Turcia, care a fost semnat la 12 septembrie 1963 la Ankara de Republica Turcia, precum și de statele membre ale Comunității Economice Europene și de Comunitate, încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Decizia 64/732/CEE a Consiliului din 23 decembrie 1963 (JO 1964, 217, p. 3685, Ediție specială, 11/vol. 1, p. 10, denumit în continuare „Acordul de asociere CEE-Turcia”).

- 4 Această cerere privește, în cele din urmă, interpretarea articolelor 44-47 din Decizia nr. 1/95 a Consiliului de asociere CE-Turcia din 22 decembrie 1995 privind punerea în aplicare a etapei definitive a uniunii vamale (JO 1996, L 35, p. 1, denumită în continuare „Decizia nr. 1/95”).
- 5 Cererea a fost formulată în cadrul unui litigiu între Asda Stores Ltd (denumită în continuare „Asda”) și Commissioners of Her Majesty’s Revenue and Customs (autoritățile vamale ale Regatului Unit, denumite în continuare „autoritățile vamale”), cu privire la taxe antidumping și la taxa pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”) la import cu privire la receptoare de televiziune color denumite în continuare „TVC”) asamblate în Turcia și importate în Regatul Unit.

Cadrul juridic

Acordul de asociere CEE-Turcia

- 6 Conform articolului 2 alineatul (1) din Acordul de asociere CEE-Turcia, acesta are ca scop să promoveze consolidarea continuă și echilibrată a relațiilor comerciale și economice între părți, ținând seama pe deplin de necesitatea de a asigura dezvoltarea accelerată a economiei Republicii Turcia și ridicarea nivelului de ocupare a forței de muncă și a condițiilor de viață ale poporului turc. Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că această asociere cuprinde o etapă pregătitoare, o etapă de tranziție și o etapă definitivă.

7 Articolul 3 alineatul (1) din Acordul de asociere CEE-Turcia prevede următoarele:

„Pe parcursul etapei pregătitoare, [Republica] Turcia își consolidează economia, cu ajutorul Comunității, pentru a putea să își asume obligațiile care îi vor reveni în etapa de tranziție și în etapa definitivă.

Normele de aplicare referitoare la această etapă pregătitoare, și în special la ajutorul Comunității, sunt definite în protocolul provizoriu și în protocolul financiar anexate la acord.” [traducere neoficială]

8 Articolul 6 din acordul de asociere are următorul cuprins:

„Pentru a asigura punerea în aplicare și dezvoltarea treptată a regimului de asociere, părțile contractante se întrunesc în cadrul unui Consiliu de asociere care acționează în limitele atribuțiilor conferite prin prezentul acord.” [traducere neoficială]

9 Articolul 30 din Acordul de asociere CEE-Turcia prevede următoarele:

„Protocoloale pe care părțile contractante au convenit să le anexeze la acord fac parte integrantă din acesta.” [traducere neoficială]

10 Conform articolului 47 din protocolul adițional:

„(1) În cazul în care, într-o perioadă de 22 de ani, Consiliul de asociere, la cererea uneia dintre părțile contractante, constată existența unor practici de dumping în cadrul relațiilor dintre Comunitate și [Republica] Turcia, acesta adresează recomandări autorului sau autorilor acestor practici în scopul de a le pune capăt.

(2) Partea lezată are posibilitatea, după ce informează Consiliul de asociere, de a-și lua măsurile de protecție corespunzătoare în cazul în care:

(a) Consiliul de asociere nu adoptă nicio decizie, în temeiul alineatului (1), în termen de trei luni de la data prezentării cererii;

(b) în ciuda faptului că au fost transmise recomandările prevăzute la alineatul (1), practicile de dumping continuă.

În plus, în cazul în care interesul părții lezate necesită o acțiune imediată, partea respectivă are posibilitatea, după ce informează Consiliul de asociere, de a institui, cu titlu asigurător, măsuri de protecție provizorii, inclusiv taxe antidumping. Durata acestor măsuri nu poate depăși trei luni de la data prezentării cererii sau de la data la care partea lezată a luat măsuri de protecție în temeiul [punctului] (b) al paragrafului anterior.

(3) În cazul în care au fost luate măsurile de protecție în cazurile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (a) sau [la] al doilea paragraf, Consiliul de asociere poate să decidă în orice moment că aceste măsuri de protecție trebuie suspendate până la transmiterea recomandărilor prevăzute la alineatul (1).

În cazul în care au fost luate măsurile de protecție în cazul menționat la alineatul (2) primul paragraf litera (b), Consiliul de asociere poate recomanda eliminarea sau modificarea acestor măsuri de protecție.

(4) Produsele originare din una dintre părțile contractante sau care se află în liberă circulație și au fost exportate către cealaltă parte contractantă sunt admise ca produse reimportate pe teritoriul primei părți contractante fără a fi supuse niciunei taxe vamale, restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent.

Consiliul de asociere poate formula toate recomandările utile în vederea aplicării dispozițiilor prezentului alineat, luând ca sursă de inspirație experiența dobândită de Comunitate în acest domeniu.” [traducere neoficială]

¹¹ Decizia nr. 1/95 instituie o uniune vamală între Comunitate și Republica Turcia pentru mărfuri, în principiu altele decât produsele agricole. Aceasta prevede eliminarea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent, precum și eliminarea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent.

12 Secțiunea III, intitulată „Instrumente de protecție comercială”, care face parte din capitolul IV din această decizie, cuprinde următoarele articole:

„Articolul 44

(1) La cererea unei părți, Consiliul de asociere reanalizează principiul de aplicare a instrumentelor de protecție comercială, altele decât măsurile de salvagardare, de către una dintre părți în relațiile cu cealaltă parte contractantă. În cadrul acestei analize, Consiliul de asociere poate decide suspendarea aplicării acestor instrumente, cu condiția ca [Republica] Turcia să fi aplicat normele privind concurența, controlul ajutoarelor de stat, precum și celelalte prevederi ale acquis-ului comunitar privind piața internă și să asigure aplicarea lor efectivă, oferind astfel o garanție împotriva concurenței neloiale comparabilă cu aceea existentă în piața internă.

(2) Normele de aplicare a măsurilor antidumping prevăzute la articolul 47 din protocolul adițional rămân în vigoare.

Articolul 45

Prin derogare de la prevederile secțiunii II din capitolul V, procedurile de consultare și de luare a deciziilor prevăzute în respectiva secțiune nu se aplică măsurilor de protecție comercială adoptate de părțile contractante.

În cadrul aplicării măsurilor de politică comercială împotriva unor țări terțe, părțile contractante se străduiesc, când obligațiile asumate pe plan internațional le permit acest lucru, să își coordoneze acțiunile prin schimburi de informații și consultări.

Articolul 46

Prin derogare de la principiul liberei circulații a mărfurilor prevăzut în capitolul I, o parte contractantă care a adoptat sau care adoptă măsuri antidumping sau orice altă măsură ca instrumente de protecție comercială prevăzute la articolul 44 în relațiile cu cealaltă parte sau cu țări terțe poate supune acestor măsuri importurile de produse vizate ce provin de pe teritoriul celeilalte părți. În acest caz, aceasta o notifică Comitetului mixt al uniunii vamale.

Articolul 47

Cu ocazia îndeplinirii formalităților privind importul de produse ce fac obiectul unor măsuri de politică comercială prevăzute la articolele anterioare, autoritățile statului de import solicită importatorului să indice, în declarația vamală, originea produselor respective.

Pentru a verifica originea exactă a mărfurilor în discuție, se poate solicita o dovadă suplimentară atunci când, ca urmare a unor îndoieli serioase și întemeiate, este absolut necesar.” [traducere neoficială]

Codul vamal comunitar

- 13 Articolul 22 din secțiunea 1, intitulată „Originea nepreferențială”, a capitolului 2 din titlul II al Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar”) prevede următoarele:

„Articolele 23-26 definesc originea nepreferențială a mărfurilor în vederea:

- (a) aplicării Tarifului vamal al Comunităților Europene, cu excepția măsurilor prevăzute la articolul 20 alineatul (3) literele (d) și (e);
- (b) aplicării altor măsuri în afara celor tarifare stabilite prin dispozițiile comunitare care reglementează domenii specifice referitoare la schimburile cu mărfuri;
- (c) pregătirii și emiterii certificatelor de origine.”

- 14 Conform articolului 23 din Codul vamal comunitar:

„(1) Mărfurile originare dintr-o țară sunt acele mărfuri obținute sau produse în întregime în țara respectivă.

- (2) Expresia «mărfuri obținute în întregime într-o țară» reprezintă:
- (a) produse minerale extrase pe teritoriul țării respective;
 - (b) produse vegetale cultivate în țara respectivă;
 - (c) animale vii, născute și crescute în țara respectivă;
 - (d) produse obținute de la animale vii crescute în țara respectivă;
 - (e) produse de vânătoare sau de pescuit obținute în țara respectivă;
 - (f) produse de pescuit maritim și alte produse obținute din apele maritime din afara apelor teritoriale ale unei țări de către navele înmatriculate sau înregistrate în țara respectivă și care arborează pavilionul țării respective;
 - (g) mărfuri obținute sau produse la bordul navelor-uzină din produse menționate la litera (f) și care sunt originare din acea țară, cu condiția ca astfel de nave-uzină să fie înmatriculate sau înregistrate în țara respectivă și care arborează pavilionul acesteia;

- (h) produse obținute de pe fundul mării sau din subsolul mării în afara apelor teritoriale, cu condiția ca acea țară să aibă drepturi exclusive de a exploata solul sau subsolul respectiv;

 - (i) produse din deșeuri și produse reziduale obținute din operațiuni de fabricare și articole uzate, dacă acestea au fost colectate în zona respectivă și sunt potrivite doar pentru recuperarea materiei prime;

 - (j) mărfuri care sunt produse în țara respectivă exclusiv din mărfuri menționate la literele (a)-(i) sau din derivatele lor, în oricare stadiu al producției.
- (3) În sensul alineatului (2), cuvântul «țară» se referă și la apele teritoriale statale.”

15 Articolul 24 din Codul vamal comunitar prevede:

„Mărfurile în producerea cărora intervin două sau mai multe țări sunt considerate originare din țara în care au fost supuse ultimei transformări sau prelucrări substanțiale, justificată economic, efectuată într-o întreprindere echipată în acest scop și din care a rezultat un produs nou sau care reprezintă un stadiu de fabricație important.”

16 Articolul 25 din acest cod prevede următoarele:

„Orice transformare sau prelucrare pentru care s-a stabilit sau pentru care faptele constatate justifică prezumția că unicul său scop a fost de a se sustrage dispozițiilor aplicabile în Comunitate mărfurilor din anumite țări nu se consideră în niciun caz că ar conferi mărfurilor obținute astfel originea țării în care aceasta a fost efectuată în sensul articolului 24.”

17 Conform articolului 26 din codul menționat:

„(1) Legislația vamală sau alte dispoziții comunitare care reglementează domenii specifice pot prevedea ca originea mărfurilor să fie justificată prin prezentarea unui document.

(2) Fără a aduce atingere prezentării documentului respectiv, autoritățile vamale pot solicita, în cazul unor îndoieli serioase, orice dovadă suplimentară pentru a se asigura că indicația privind originea este în conformitate cu legislația comunitară în materie.”

18 Conform articolului 249 din Codul vamal comunitar, Comisia Comunităților Europene adoptă măsurile necesare aplicării codului menționat.

Regulamentul nr. 2454/93

19 Conform articolului 39 din Regulamentul nr. 2454/93:

„În cazul produselor obținute care sunt enumerate în anexa 11, sunt considerate operațiuni de prelucrare sau transformare, care conferă originea, în temeiul articolului 24 din [Codul vamal comunitar], prelucrările sau transformările enumerate în coloana 3 din anexă.

Metoda de aplicare a regulilor din anexa 11 este descrisă în notele introductive din anexa 9.”

20 Anexa 9 la Regulamentul nr. 2454/93, intitulată „Note introductive la listele operațiunilor de prelucrare sau transformare ce conferă sau nu origine produselor fabricate în cazul în care acestea se efectuează asupra unor materiale ce nu conferă originea”, cuprinde notele 2 și 3, cu următorul cuprins:

„Nota 2

2.1. Termenul «fabricare» descrie orice tip de prelucrare sau transformare, inclusiv «confecționarea» sau operațiuni specifice.

2.2. Termenul «material» descrie orice «ingredient», «materie primă», «componentă» sau «piesă» etc. ce s-a utilizat la fabricarea produsului.

2.3. Termenul «produs» se referă la produsul ce se obține, chiar în cazul în care el este destinat unei utilizări ulterioare în altă operațiune de fabricație.

Nota 3

3.1. Prelucrarea sau transformarea impusă de regula din coloana 3 se realizează numai în legătură cu materialele neoriginare utilizate. În mod similar, restricțiile cuprinse într-o regulă din coloana 3 se aplică numai materialelor neoriginare utilizate.

3.2. În cazul în care un produs, obținut din materiale ce nu conferă originea, dar care a dobândit statut de origine în cursul fabricației, se utilizează ca material în procesul de obținere a unui alt produs, acestuia din urmă nu i se aplică regula din lista aplicabilă produsului în care este încorporat.

Exemplu:

Țesătura nebrodată poate dobândi origine prin faptul că se obține din fire textile. În cazul în care aceasta este ulterior utilizată pentru realizarea de lenjerie de pat brodată, limita valorii procentuale ce se impune la utilizarea de țesături nebrodate nu se aplică în acest caz.”

21 Anexa 11 la Regulamentul nr. 2454/93 prevede:

„Cod NC	Descrierea produsului	Prelucrarea sau transformarea care, aplicate materialelor neoriginare, conferă caracterul de produs originar
(1)	(2)	(3)
[...] ex 8528	[...] Receptoare de televiziune [exclusiv receptoare de semnale videofonice (tunere), monitoare video și videoproiectoare], combinate sau nu, în aceeași carcasă, cu aparate de recepție pentru radiodifuziune sau aparate de înregistrare sau reproducere a sunetului	[...] Fabricarea, în cazul în care creșterea valorii obținute ca rezultat al operațiunilor de asamblare și, dacă este cazul, al încorporării pieselor originare reprezintă cel puțin 45 % din prețul franco fabrică al produselor Atunci când regula de 45 % nu este satisfăcută, aparatul este tratat ca având originea în țara de origine a pieselor al căror preț reprezintă mai mult de 35 % din prețul franco fabrică al aparatului În cazul în care regula de 35 % este satisfăcută în două țări, aparatul se tratează ca având originea în țara de origine a pieselor ce reprezintă valoarea procentuală mai mare”

Regulamentul nr. 2584/98

22 Regulamentul (CE) nr. 2584/98 al Consiliului din 27 noiembrie 1998 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 710/95 privind impunerea unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de receptoare de televiziune color originare din Malaysia, din Republica Populară Chineză, din Republica Coreea, din Singapore și din Thailanda și perceperea definitivă a taxei provizorii (JO L 324, p. 1) a stabilit, conform articolului 1, nivelul taxelor antidumping aplicabile respectivelor receptoare, care intră sub incidența poziției 8528.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 23 Asda, societate constituită în Regatul Unit, a importat în acest stat membru, în perioada iunie 2000-aprilie 2001, TVC asamblate în Turcia de către societatea de drept turc Vestel, Electronic Sanayi re Ticavet AS (denumită în continuare „Vestel”). Declarațiile de import întocmite de Asda precizau că aceste mărfuri erau originare din Turcia.
- 24 Transporturile erau însoțite de certificate A. TR1 eliberate de autoritățile vamale turce și care atestau că mărfurile se aflau în liberă circulație conform Deciziei nr. 1/95. Aceste documente precizau că în Turcia se percepuse o taxă compensatorie.
- 25 Totuși, astfel cum au apreciat autoritățile vamale ale Regatului Unit, condițiile de asamblare a TVC de către Vestel în Turcia duceau la considerarea acestora ca fiind originare, în realitate și prin aplicarea criteriului prevăzut de dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93, din China și din Coreea, țări vizate de măsurile antidumping prevăzute în Regulamentul nr. 2584/98.
- 26 Prin urmare, importurile efectuate de Asda au condus, în luna iunie a anului 2003 și, ulterior, în luna octombrie a aceluiași an, la emiterea unor înștiințări de plată *a posteriori* a sumei de 410 786,52 GBP constând în taxe antidumping și TVA la import.
- 27 Aceste taxe au fost contestate de Asda la autoritățile vamale ale Regatului Unit și apoi, după respingerea căilor de atac administrative, la VAT and Duties Tribunal, London.

Întrucât Asda a contestat validitatea dispozițiilor în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93, precum și interpretarea dată de autoritățile vamale acestor dispoziții, dispozițiilor protocolului adițional și Deciziei nr. 1/95, VAT and Duties Tribunal, London a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Regulile privind stabilirea originii nepreferențiale prevăzute în [dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93] sunt lipsite de validitate în ceea ce privește [TVC] fabricate în Turcia și care intră sub incidența [poziției] 8528 din Nomenclatura combinată [astfel] cum este [definită] în coloana 3 a tabelului aferent acestei poziții, în temeiul unei incompatibilități cu prevederile articolului 24 din [Codul vamal comunitar]?

- 2) În ipoteza în care regula de origine specifică aplicabilă TVC care intră sub incidența [dispozițiilor în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93] ar fi validă, originea nepreferențială a unei piese distincte, precum un șasiu, încorporate într-un TVC finit trebuie determinată separat și, în caz afirmativ, această origine nepreferențială trebuie determinată:
 - a) pe baza transformării sau a prelucrării fizice a produsului, pentru a analiza locul în care acesta din urmă a suferit ultima transformare sau prelucrare substanțială, justificată economic (presupunând că celelalte condiții prevăzute la articolul 24 din Codul vamal comunitar sunt îndeplinite), sau

 - b) pe baza regulilor specifice și reziduale convenite de Comisie și statele membre în vederea stabilirii poziției de negociere a Comunității [...] la

Organizația Mondială a Comerțului în contextul armonizării regulilor de origine nepreferențială, regula specifică fiind, în speță, un criteriu al valorii adăugate de 45 %, iar regula reziduală fiind că țara de origine a produsului este cea din care provine cea mai mare parte a materiilor neoriginare, stabilită pe o bază indicată în fiecare capitol, fiind totuși precizat că, în situația în care materiile prime originare reprezintă cel puțin 50 % din toate materiile utilizate, țara de origine a produsului este țara de origine a respectivelor materii prime, sau

c) pe o altă bază?

- 3) Dacă o piesă a unui TVC, precum un șasiu, a obținut originea locală în temeiul articolului 24 din Codul vamal comunitar pe baza criteriului transformării fizice sau al prelucrării fizice, mai este necesar să se stabilească valoarea acestei piese pentru a aplica TVC regula de origine specifică aplicabilă TVC prevăzută în anexa 11 la Regulamentul [nr. 2454/93]?

- 4) În cazul în care regulile convenite pentru stabilirea poziției de negociere a [Comunității] la [Organizația Mondială a Comerțului] ar putea fi aplicate în contextul aplicării anexei 11 [la Regulamentul nr. 2454/93], este necesar ca o piesă de TVC, precum un șasiu, să aibă propriul preț franco fabrică real sau este posibil să i se atribuie o valoare echivalentă unui preț franco fabrică?

- 5) Dacă răspunsul la a treia sau la a patra întrebare presupune luarea în considerare a unei valori echivalente unui preț franco fabrică real, cum trebuie stabilită această valoare? În special:

- a) Trebuie aplicate: i) articolul 29 sau 30 din Codul vamal comunitar; ii) unul dintre articolele 141-153 din Regulamentul [nr. 2454/93] și iii) una dintre notele interpretative referitoare la valoarea în vamă prevăzute în anexa 23 la Regulamentul [nr. 2454/93]?
- b) Ce mijloace de probă sunt necesare pentru a stabili valoarea sau costul?
- c) În ce împrejurări se poate recurge la costul calculat sau construit al unei piese de TVC pentru a aprecia originea sa nepreferențială?
- d) Ce fel de costuri pot fi luate în considerare pentru a determina valoarea calculată sau construită a unei piese?
- e) Se pot aplica valori medii pentru o anumită perioadă pentru a determina exigibilitatea taxelor pentru un anumit produs la un anumit moment?
- f) Se pot utiliza mai multe metode pentru a calcula costuri sau valori atunci când se compară costul sau valoarea unei componente cu costul sau valoarea unui produs finit exportat?
- 6) Din dispozițiile coroborate ale articolului 44 alineatul (2) din Decizia nr. 1/95 [...] și ale articolului 47 din protocolul adițional [...] rezultă o obligație în sarcina

Comunității de a sesiza Consiliul de asociere [CEE]-Turcia cu o cerere pentru ca acesta din urmă să emită recomandări și de a-l informa înainte de a extinde taxele antidumping instituite prin Regulamentul [...] nr. 2584/98 la produsele importate din Turcia care se află în liberă circulație în această țară?

- 7) Articolul 46 din Decizia nr. 1/95 obligă Comunitatea, care a modificat prin Regulamentul [...] nr. 2584/98 [...] gama produselor și nivelul taxelor impuse prin trei regulamente anterioare ale Consiliului [Uniunii Europene] importurilor anumitor TVC originare din China și din Coreea, să informeze Comitetul mixt al uniunii vamale că înțelege să aplice aceste măsuri și importurilor provenind din Turcia înainte de a putea supune importurile provenind din Turcia de TVC originare din China sau din Coreea și aflate deja în liberă circulație noilor taxe antidumping instituite prin Regulamentul [...] nr. 2584/98 [...]?

- 8) Articolele 44-47 din Decizia nr. 1/95 impun ca operatorii să fie informați sau preveniți în legătură cu informațiile transmise în temeiul articolului 46 din Decizia nr. 1/95 sau cu o notificare efectuată în temeiul articolului 47 alineatul (2) din protocolul adițional [...]?

- 9) În cazul unei obligații de cerere, de notificare sau de informare:
 - a) Sub ce formă trebuie să se prezinte un astfel de act de cerere și de notificare în temeiul articolului 44 din Decizia nr. 1/95 coroborat cu articolul 47 din protocolul adițional?

30 Asda arată că dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93, în măsura în care impun ca valoarea obținută ca rezultat al operațiunilor de asamblare și, eventual, al încorporării pieselor originare să reprezinte cel puțin 45 % din prețul franco fabrică al TVC pentru ca fabricarea lor să le confere originea în țara unde are loc această asamblare, recurg astfel la un criteriu bazat pe valoarea adăugată, pe care aceasta îl consideră ca fiind „cantitativ”, care ar fi incompatibil cu criteriile, pe care aceasta le consideră „calitative”, prevăzute la articolul 24 din Codul vamal comunitar. Asda susține că, adoptând aceste dispoziții, Comisia și-a depășit atribuțiile pe care Consiliul i le-a conferit pentru executarea normelor pe care acesta le-a prevăzut în codul menționat.

31 Trebuie amintit, în primul rând, că, potrivit articolului 24 din Codul vamal comunitar, mărfurile în producerea cărora intervin două sau mai multe țări sunt considerate originare din țara în care au fost supuse ultimei transformări sau prelucrări substanțiale, justificată economic, efectuată într-o întreprindere echipată în acest scop și din care a rezultat un produs nou sau care reprezintă un stadiu de fabricație important.

32 Acest articol 24 reia dispozițiile articolului 5 din Regulamentul (CEE) nr. 802/68 al Consiliului din 27 iunie 1968 privind definiția comună a conceptului de origine a mărfurilor (JO L 148, p. 1), aplicabil înainte de intrarea în vigoare a Codului vamal comunitar. Pentru interpretarea acestui regulament, Curtea a considerat că din articolul 5 rezultă că determinant este criteriul ultimei transformări sau prelucrări substanțiale (Hotărârea din 13 decembrie 1989, Brother International, C-26/88, Rec., p. 4253, punctul 15).

33 Trebuie amintit, în al doilea rând, că articolul 249 din Codul vamal comunitar constituie un temei suficient pentru a abilita Comisia să adopte normele de aplicare ale codului menționat (Hotărârea din 11 noiembrie 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Rec., p. I-7877, punctul 35).

- 34 Astfel cum rezultă din jurisprudența Curții, Comisia este autorizată să adopte toate măsurile de aplicare necesare sau utile pentru punerea în aplicare a reglementării de bază, în măsura în care nu sunt contrare acesteia sau reglementării de aplicare adoptate de Consiliu (a se vedea în special Hotărârea Söhl & Söhlke, citată anterior, punctul 36).
- 35 Pentru exercitarea competenței pe care i-a conferit-o Consiliul în vederea aplicării articolului 24 din Codul vamal comunitar, Comisia dispune în plus de o marjă de apreciere care îi permite să precizeze noțiunile abstracte ale acestei dispoziții în privința transformărilor sau prelucrărilor specifice (a se vedea Hotărârea din 23 martie 1983, Cousin și alții, 162/82, Rec., p. 1101, punctul 17).
- 36 În ceea ce privește aspectul dacă o operațiune de asamblare a unor diferite elemente constituie o transformare sau o prelucrare substanțială, Curtea a statuat deja că o asemenea operațiune este susceptibilă de a fi privită ca fiind constitutivă de origine atunci când, considerată din punct de vedere tehnic și având în vedere definiția mărfii în cauză, reprezintă stadiul de producție determinant în cursul căruia este concretizată destinația componentelor utilizate și în cursul căruia sunt conferite mărfii respective proprietățile sale calitative specifice (Hotărârea din 31 ianuarie 1979, Yoshida, 114/78, Rec., p. 151, și Hotărârea Brother International, citată anterior, punctul 19).
- 37 Curtea a considerat totuși că, având în vedere varietatea de operațiuni care țin de noțiunea de asamblare, sunt situații în care examinarea pe baza criteriilor de ordin tehnic poate să nu fie concludentă pentru determinarea originii unei mărfi. În aceste situații, valoarea adăugată prin asamblare trebuie să fie luată în considerare ca un criteriu subsidiar (Hotărârea Brother International, citată anterior, punctul 20).
- 38 Curtea a precizat că relevanța acestui criteriu era, de altfel, confirmată prin Convenția internațională pentru simplificarea și armonizarea regimurilor vamale

(Convenția de la Kyoto), din care mai multe anexe au fost acceptate în numele Comunității prin Decizia 77/415/CEE a Consiliului din 3 iunie 1977 (JO L 166, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 1, p. 109) și ale cărei note aferente normei 3 din anexa D.1 precizează că, în practică, criteriul transformării substanțiale se poate exprima prin regula procentajului *ad valorem*, atunci când procentajul valorii produselor utilizate sau procentajul plusvalorii este conform unui anumit nivel determinat (a se vedea hotărârea Brother International, citată anterior, punctul 21).

39 De asemenea, trebuie subliniat că, prin Decizia 94/800/CE din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3), Consiliul a aprobat, printre altele, Acordul privind regulile de origine anexat la Actul final semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 (JO L 336, p. 144, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 154), potrivit căruia criteriul procentajului *ad valorem* poate fi utilizat la elaborarea regulilor menționate.

40 În această privință, trebuie amintit că acordurile internaționale fac parte integrantă din ordinea juridică comunitară de la data intrării lor în vigoare (a se vedea în special Hotărârea din 10 ianuarie 2006, IATA și ELFAA, C-344/04, Rec., p. I-403, punctul 36). Potrivit unei jurisprudențe constante, textele de drept comunitar derivat trebuie interpretate, în măsura posibilului, în conformitate cu aceste acorduri (a se vedea în special Hotărârea din 9 ianuarie 2003, Petrotub și Republica/Consiliul, C-76/00 P, Rec., p. I-79, punctul 57).

41 Rezultă din considerațiile precedente că alegerea criteriului valorii adăugate nu este incompatibilă, în sine, cu articolul 24 din Codul vamal comunitar și că recurgerea la acest criteriu nu poate, prin ea însăși, să stabilească depășirea de către Comisie a competențelor de executare pe care le deține în temeiul articolului 249 din codul menționat (Hotărârea din 8 martie 2007, Thomson și Vestel France, C-447/05 și C-448/05, Rep., p. I-2049, punctul 31).

42 Pe de altă parte, trebuie amintit că, pentru aplicarea Regulamentului nr. 802/68, Comisia adoptase Regulamentul (CEE) nr. 2632/70 din 23 decembrie 1970 privind stabilirea originii receptoarelor de radio și televiziune (JO L 279, p. 35), ale cărui dispoziții referitoare la criteriul valorii adăugate au fost reluate, în esență, în dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93.

43 Conform celui de al doilea considerent al Regulamentului nr. 2632/70, asamblarea receptoarelor de radio și televiziune poate cuprinde procese mai mult sau mai puțin elaborate în funcție de tipurile de receptoare asamblate, de mijloacele utilizate și de condițiile în care aceasta este efectuată. Al treilea considerent al regulamentulului menționat arată de asemenea că operațiunile de asamblare, „în stadiul actual al tehnicii în această ramură industrială”, nu constituie în general, prin ele însele, un stadiu de fabricație important, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 802/68, dar că situația poate fi diferită în anumite cazuri, de exemplu atunci când aceste operațiuni privesc aparate de înaltă performanță sau care necesită un control riguros al pieselor utilizate ori atunci când presupun și asamblarea elementelor constitutive ale aparatelor. Al patrulea considerent al Regulamentului nr. 2632/70 adaugă faptul că varietatea operațiunilor legate de noțiunea de asamblare nu permite determinarea pe baza unui criteriu de ordin tehnic a cazurilor în care aceste operațiuni reprezintă un stadiu de fabricație important și că trebuie, în aceste condiții, să se ia în considerare valoarea adăugată ca urmare a acestor operațiuni.

44 Or, astfel de motive sunt de natură să justifice menținerea criteriului valorii adăugate în dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93 (Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 35).

45 Într-adevăr, Comisia, în cadrul marjei de apreciere de care dispune în scopul luării măsurilor necesare pentru aplicarea dispozițiilor Codului vamal comunitar și mai ales a celor referitoare la originea mărfurilor, are competența să adopte dispoziții cu caracter general care, pentru a asigura securitatea juridică, țin seama, în timp, de situația de ansamblu a unui sector industrial și care, prin urmare, nu ar putea fi afec-

tate de situația specială la un moment dat a uneia sau a alteia dintre întreprinderile din acest sector (Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 36).

⁴⁶ În aceste condiții, luarea în considerare de către Comisie a mării varietăți de operațiuni care țin de noțiunea de asamblare în întreg sectorul industrial respectiv justifică recurgerea la criteriul valorii adăugate (Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 37).

⁴⁷ De altfel, din observațiile scrise prezentate de Asda rezultă că operațiunile de asamblare a diferitelor componente ale TVC în cauză în acțiunea principală se înscriu într-un proces industrial complex. Pe de altă parte, actele din dosar prezentate Curții nu permit să se considere că acest proces ar fi identic pentru toți fabricanții de TVC. În orice caz, acestea nu permit să se concluzioneze că nu există o mare varietate de operațiuni legate de noțiunea de asamblare în întreg sectorul industrial respectiv.

⁴⁸ Într-un astfel de context, cerința aplicării uniforme a normelor vamale pe întreg teritoriul vamal al Comunității presupune ca noțiunile abstracte de ultimă transformare sau de prelucrare substanțială la care se referă, pentru toate mărfurile, articolul 24 din Codul vamal comunitar să fie prevăzute, pentru produse specifice precum TVC, în dispoziții speciale care pot lua în considerare diversitatea proceselor de fabricare a acestor receptoare. Prin urmare, nu este o eroare de drept recurgerea la un criteriu clar și obiectiv, precum cel al valorii adăugate, care permite să se stabilească în ce constă transformarea substanțială care conferă origine acestui tip de mărfuri cu alcătuire complexă (Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 39).

- 49 În plus, trebuie observat că, dacă situația invocată de către reclamanta din acțiunea principală este rezultatul evoluției tehnicilor de fabricare a TVC, reiese că această situație ar avea, în aceste condiții, numai un caracter circumstanțial. De altfel, evoluția tehnicilor actuale de fabricare, precum cele ale ecranelor cu plasmă, este de natură, eventual, să repună în discuție în mod substanțial situația astfel invocată. De aici rezultă că aceasta nu poate fi invocată în mod util pentru a contesta temeinicia utilizării criteriului valorii adăugate (a se vedea Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 44).
- 50 Soluția este aceeași în ceea ce privește argumentul bazat pe fluctuația cursurilor de schimb în condițiile în care aceasta, fiind pur conjuncturală și putând fi crescătoare sau descrescătoare, nu ar putea presupune că aplicarea criteriului valorii adăugate este în mod necesar defavorabilă întreprinderilor vizate.
- 51 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la prima întrebare că analiza acesteia nu a revelat niciun element de natură să afecteze validitatea dispozițiilor în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93.

Cu privire la întrebările a doua-a cincea

Observații introductive

- 52 Întrebările a doua-a cincea, care se referă la interpretarea dispozițiilor în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93, vizează determinarea modalităților de calculare a valorii adăugate dobândite de TVC ca urmare a operațiunilor de asamblare și a încorporării pieselor de origine.

53 Pentru a efectua acest calcul, Asda susține că, printre piesele asamblate de furnizorul său, Vestel, pentru realizarea produsului finit reprezentat de TVC importate, trebuie mai întâi determinată separat originea uneia dintre aceste piese, și anume șasiul, care este la rândul său realizat de către același furnizor cu ajutorul unor piese provenind din mai multe țări. Procedând astfel, șasiul menționat, respectiv ansamblul care controlează toate funcțiile electronice ale aparatului, ar trebui, potrivit Asda, să fie considerat, în temeiul regulilor de origine care îi sunt aplicabile, ca fiind originar din Turcia. Ar rezulta de aici că valoarea dobândită ca urmare a încorporării sale și a operațiunilor de asamblare ar reprezenta mai puțin de 45 % din prețul franco fabrică al TVC în cauză, care ar trebui, prin urmare, să fie considerate ele însele originare din Turcia, astfel cum s-a declarat cu ocazia importării lor.

54 În acest context, instanța de trimitere solicită, în esență, prin prima parte a celei de a doua întrebări, să se stabilească dacă dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93 trebuie interpretate în sensul că, pentru a calcula valoarea dobândită de TVC cu ocazia fabricării în condiții precum cele din acțiunea principală, originea nepreferențială a unei piese distincte, precum un șasiu, încorporate în produsul finit trebuie determinată separat.

55 A doua parte a celei de a doua întrebări și întrebările a treia-a cincea urmăresc, în esență, să se stabilească, în situația în care originea unei astfel de piese ar trebui determinată separat, în temeiul căror reguli trebuie stabilite această origine și valoarea piesei menționate. Nu va fi, așadar, necesară pronunțarea cu privire la aceste reguli decât dacă, în prealabil, s-a răspuns afirmativ la prima parte a celei de a doua întrebări, care trebuie, prin urmare, să fie analizată în primul rând.

Cu privire la prima parte a celei de a doua întrebări

56 Trebuie amintit că, astfel cum impun dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul 2454/93, creșterea valorii obținute ca rezultat al operațiunilor de asamblare

și, dacă este cazul, al încorporării pieselor originare trebuie să reprezinte cel puțin 45 % din prețul franco fabrică al receptoarelor de televiziune pentru ca fabricarea acestora să le confere originea țării în care are loc această asamblare a materialelor sau a pieselor provenind din două sau din mai multe țări.

57 Trebuie arătat, de la bun început, că dispozițiile în cauză în acțiunea principală sunt redactate în termeni generali și nu conferă nicio importanță decisivă, în determinarea originii produsului respectiv, vreunei componente specifice a acestuia, precum tubul catodic (Hotărârea Thomson și Vestel France, citată anterior, punctul 43) sau șasiul. Important este să se țină seama de ansamblul componentelor care intervin în mod real și obiectiv în asamblarea realizată de întreprinderea care fabrică produsul finit.

58 Într-adevăr, pe de o parte, nici dispozițiile articolului 24 din Codul vamal comunitar, nici dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93 nu prevăd că se poate efectua o astfel de apreciere fără a fi luate în considerare operațiunile de asamblare în totalitatea lor. Aceste dispoziții nu au în vedere să se ia în considerare, în procesul de fabricație a produsului, anumite operațiuni de asamblare în defavoarea altora și nici să se izoleze astfel în mod artificial o piesă oarecare, ea însăși rezultată dintr-o asamblare efectuată de către același furnizor.

59 Pe de altă parte, cerința aplicării uniforme a normelor vamale pe întreg teritoriul vamal al Comunității se opune unei interpretări diferite a dispozițiilor menționate. Într-adevăr, a admite, astfel cum susține Asda, că una dintre piesele asamblate de către furnizorul de televizoare, în speță șasiul, trebuie considerată separat în procesul de asamblare, întrucât ar putea să dobândească ea însăși calitatea de produs originar, ar însemna să se lase la aprecierea importatorului sau a furnizorului acestuia sarcina de a determina în ce stadiu al procesului de asamblare una dintre componentele

produsului importat dobândește calitatea de produs finit folosit ca materie primă în procesul de fabricație, în aceeași întreprindere, a unui alt produs. O astfel de abordare, care ar face, prin urmare, ca originea unui produs să depindă de o apreciere subiectivă, incompatibilă cu natura obiectivă și previzibilă a dispozițiilor normative respective, ar lipsi de orice efect util dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93.

- 60 Asemenea legislației comunitare privind evaluarea mărfurilor în vamă, care urmărește să instituie un sistem echitabil, uniform și neutru care să excludă utilizarea unor valori arbitrare sau fictive (Hotărârea din 16 noiembrie 2006, Compaq Computer International Corporation, C-306/04, Rec., p. I-10991, punctul 30 și jurisprudența citată), legislația comunitară privind originea produselor, care se înscrie în același obiectiv, nu ar putea fi interpretată în sensul că admite ca această origine să poată depinde de o astfel de apreciere subiectivă.
- 61 Este adevărat că în situația în care o piesă, precum un șasiu, nu era asamblată de către furnizor, ci achiziționată de către acesta de la o entitate terță, în vederea aplicării dispozițiilor în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93, ar fi luată în considerare această piesă ca atare, iar nu cele care o compun. Astfel, două piese asemănătoare din punct de vedere tehnic ar fi tratate diferit în aplicarea aceleiași dispoziții de drept comunitar unor furnizori de televizoare, după cum acestea ar proveni din structurile de fabricație ale furnizorului respectiv sau ar fi fost achiziționate de la un terț.
- 62 Este adevărat de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante, respectarea principiilor egalității și nediscriminării impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același fel, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv (a se vedea în special Hotărârea din 26 octombrie 2006, Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, Rec., p. I-10211, punctul 72, și Hotărârea din 3 mai 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, Rep., p. I-3633, punctul 56).

- 63 Cu toate acestea, presupunând că situația produselor provenind din structurile de fabricație ale furnizorului respectiv și situația celor care au fost achiziționate de la un alt furnizor sunt identice din punct de vedere tehnic, acestea nu sunt comparabile din punct de vedere juridic, în special în ceea ce privește aplicarea regulilor referitoare la origine. Într-adevăr, pentru aceste din urmă produse, operațiunea comercială al cărei obiect l-au constituit, încheiată cu o entitate terță, permite, în principiu, să se determine în mod obiectiv momentul în care acestea dobândesc calitatea de produse finite și în care se poate stabili, tot în mod obiectiv, originea lor. Pentru celelalte produse, dimpotrivă, nu se poate stabili dinainte acest moment, care este lăsat astfel la discreția furnizorului în condiții care prezintă, cum s-a arătat la punctul 59 din prezenta hotărâre, un caracter subiectiv incompatibil cu aplicarea dispozițiilor normative în cauză în acțiunea principală.
- 64 Desigur, nu poate fi exclus ca furnizorul să fie, în aceste condiții, determinat să creeze o astfel de entitate terță care să efectueze această asamblare, pentru a crea aparența unei achiziții a acestui bun de la un terț.
- 65 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în temeiul articolului 25 din Codul vamal comunitar, orice transformare sau prelucrare pentru care s-a stabilit sau pentru care faptele constatate justifică prezumția că unicul său scop a fost de a se sustrage dispozițiilor aplicabile în Comunitate mărfurilor din anumite țări nu se consideră în niciun caz că ar conferi mărfurilor obținute astfel originea țării în care aceasta a fost efectuată în sensul articolului 24 din codul menționat.
- 66 Asda apreciază totuși că, în temeiul notei introductive 3.2 din anexa 9 la Regulamentul nr. 2454/93 (denumită în continuare „nota introductivă 3.2”), originea șasiului trebuie determinată înainte de a stabili originea televizorului în care este încorporat acest șasiu.

67 Aceste dispoziții, reproduse la punctul 20 din prezenta hotărâre, își au originea în cele ale anexei I la Regulamentul (CEE) nr. 1364/91 al Comisiei din 24 mai 1991 de stabilire a originii materialelor textile și a articolelor din textile încadrate la secțiunea XI din Nomenclatura combinată (JO L 130, p. 18), regulament abrogat în temeiul articolului 913 din Regulamentul nr. 2454/93. Aceste dispoziții au fost reluate în anexa 9 la acest ultim regulament și, prin urmare, se aplică, în principiu, atât produselor textile prevăzute în anexa 10 la regulamentul menționat, cât și produselor, altele decât cele textile, prevăzute în anexa 11 la acesta.

68 Totuși, conținutul dispozițiilor notei introductive 3.2, explicat prin exemplul care urmează textului acestei note, implică în mod necesar ca aplicarea acestora să fie rezervată pentru cazul în care, pentru produsul vizat în coloanele 1 și 2 ale anexelor 10 și 11 la Regulamentul nr. 2454/93, este prevăzută, în coloana 3 a acestor anexe, o regulă care stabilește o valoare limită pentru o componentă încorporată în acest produs (de exemplu, dispozițiile cuprinse în coloana 3, la pozițiile 6301-6306 din Nomenclatura combinată, menționată în anexa 10 la Regulamentul nr. 2454/93).

69 În schimb, aplicarea acestor dispoziții nu ar putea fi extinsă la produsele din anexa 11 menționată mai sus pentru care, cum este cazul receptoarelor de televiziune, este prevăzută în coloana 3 a aceleiași anexe o regulă care stabilește un prag al creșterii valorii obținute ca rezultat al operațiunilor de asamblare și, dacă este cazul, al încorporării pieselor originare, iar nu o valoare limită a unei componente încorporate în acest produs.

70 Dacă situația ar fi fost astfel, aplicarea dispozițiilor notei introductive 3.2 unui produs precum cel care face obiectul acțiunii principale ar fi fost într-adevăr lipsită de orice sens. Întrucât dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93 stabilesc regulile de origine a receptoarelor de televiziune, acestea nu sunt aplicabile pentru determinarea originii altor produse și, prin urmare, nici pentru cea a șasiului care

face obiectul acțiunii principale. Dacă dispozițiile acestei note ar trebui interpretate în sensul că ar exclude o componentă a acestor televizoare de la aplicarea regulii de origine referitoare la acestea din urmă, aceste dispoziții ar fi cu totul inutile.

71 În orice caz, din chiar textul notei introductive 3.2 rezultă că aceasta are în vedere ipoteza în care produsul respectiv a dobândit caracter originar în cursul fabricării sale. Rezultă din aceasta că, pentru acest produs, nu se mai pune problema originii și că, prin urmare, regula de stabilire a originii sale, precum cea care figurează în coloana 3 din anexa 11 la Regulamentul nr. 2454/93, nu i se aplică acestuia, ci produsului în a cărui componentă intră acesta.

72 Presupunând că dispozițiile notei introductive 3.2 ar însemna că la stabilirea originii șasiului nu este aplicabil criteriul valorii adăugate și că trebuie, pentru stabilirea acestei origini, să se aplice numai dispozițiile articolului 24 din Codul vamal comunitar, o astfel de interpretare nu ar putea fi utilă decât dacă respectivul șasiu ar face el însuși obiectul unui import și ar trebui astfel să i se stabilească originea, ceea ce nu este cazul în acțiunea principală.

73 În aceste împrejurări, trebuie să se răspundă la prima parte a celei de a doua întrebări că dispozițiile în litigiu ale anexei 11 la Regulamentul nr. 2454/93 trebuie interpretate în sensul că, pentru a calcula creșterea valorii TVC cu ocazia fabricării lor în condiții precum cele din acțiunea principală, nu este necesar să se stabilească separat originea nepreferențială a unei piese distincte, cum ar fi un șasiu.

Cu privire la a doua parte a celei de a doua întrebări și cu privire la întrebările a treia-a cincea

74 Având în vedere considerentele de mai sus, nu este necesar să se răspundă la aceste întrebări.

Cu privire la întrebările a șasea-a zecea

Observații introductive

75 Prin întrebările a șasea-a noua, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească întinderea obligațiilor care revin părților contractante la Acordul de asociere CEE-Turcia în temeiul dispozițiilor articolului 47 din protocolul adițional și al dispozițiilor articolelor 44-47 din Decizia nr. 1/95. Asda susține, în fapt, că taxele antidumping care i-au fost pretinse au fost stabilite în temeiul dispozițiilor adoptate de Comunitate cu încălcarea acestor obligații.

76 Trebuie arătat, pe de o parte, că, astfel cum susține guvernul Regatului Unit și astfel cum reiese din articolul 47 alineatul (1) din protocolul adițional semnat în 1970, normele de aplicare ale măsurilor antidumping definite la articolul 47 menționat mai sus nu au fost prevăzute decât pentru o perioadă de 22 de ani. Rezultă de aici că, dacă dispozițiile acestui articol rămân totuși susceptibile de o eventuală aplicare într-o cauză precum cea din acțiunea principală, aceasta este ca efect al dispozițiilor articolului 44 alineatul (2) din Decizia nr. 1/95, care menține în mod expres în vigoare aceste norme de aplicare.

- 77 Trebuie reținut, pe de altă parte, că, dacă dispozițiile alineatelor (1)-(3) ale articolului 47 din protocolul adițional se referă la practici de dumping și ar putea astfel, dacă este cazul, să fie relevante pentru soluționarea acțiunii principale, în schimb, alineatul (4) al articolului menționat se referă la situația produselor reimportate, care este cu totul străină de litigiul respectiv.
- 78 În aceste condiții, trebuie să se considere că întrebările a șasea-a noua se referă la interpretarea dispozițiilor articolului 44 din Decizia nr. 1/95 coroborat cu articolul 47 alineatele (1)-(3) din protocolul adițional și cu articolele 45-47 din Decizia nr. 1/95.
- 79 Prin a zecea întrebare, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească totodată dacă aceste dispoziții au efect direct în fața instanțelor naționale și permit astfel operatorilor individuali să invoce în mod valabil încălcarea lor pentru a se opune plății unor taxe antidumping în mod normal exigibile.
- 80 Or, dacă ar trebui să se răspundă la această întrebare că respectivele dispoziții nu au efect direct, interpretarea acestora nu ar mai prezenta niciun interes pentru operatorii respectivi și nu ar mai trebui, prin urmare, să se răspundă la întrebările a șasea-a noua.
- 81 În acest context, trebuie să se inverseze ordinea întrebărilor și să se analizeze mai întâi a zecea întrebare, astfel cum a fost reformulată, și apoi, dacă este cazul, întrebările a șasea-a noua.

Cu privire la a zecea întrebare

- 82 Conform unei jurisprudențe constante, o dispoziție a unui acord încheiat de Comunitate cu o țară terță trebuie considerată ca având efect direct atunci când, având în vedere textul, precum și obiectul și natura acestui acord, aceasta conține o obligație clară și precisă care nu este condiționată, în privința executării sau a efectelor sale, de intervenția vreunui act ulterior. Rezultă că, atunci când un acord stabilește o cooperare între părți, anumite dispoziții ale acestuia sunt susceptibile, în condițiile menționate mai sus și având în vedere obiectul și natura acestui acord, să reglementeze în mod direct situația juridică a particularilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 aprilie 2005, *Simutenkov*, C-265/03, Rec., p. I-2579, punctele 21 și 28).
- 83 Dispozițiile unei decizii a Consiliului de asociere CEE-Turcia pot avea un efect direct (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 septembrie 1990, *Sevince*, C-192/89, Rec., p. I-3461, punctele 14 și 15, precum și Hotărârea din 4 mai 1999, *Sürül*, C-262/96, Rec., p. I-2685, punctul 60).
- 84 La punctele 23 și 25 din Hotărârea din 30 septembrie 1987, *Demirel* (12/86, Rec., p. 3719), Curtea a considerat, printre altele, că dispozițiile protocolului adițional, care au o natură preponderent programatică și care nu constituie dispoziții suficient de precise și necondiționate, nu pot fi considerate norme de drept comunitar direct aplicabile în dreptul intern al statelor membre.
- 85 În primul rând, trebuie să se constate că, deși dispozițiile articolului 44 alineatul (1) din Decizia nr. 1/95 acordă Consiliului de asociere posibilitatea de a suspenda aplicarea instrumentelor de protecție comercială, acestea prezintă, în orice caz, un caracter condițional, întrucât supun exercitarea acestei competențe condiției ca

Republica Turcia să fi aplicat normele privind concurența și controlul ajutoarelor de stat, precum și celelalte prevederi ale acquis-ului comunitar privind piața internă și să asigure aplicarea lor efectivă.

⁸⁶ Astfel de dispoziții necesită, prin urmare, intervenția altor măsuri pentru ca drepturile operatorilor să fie afectate. Aceste dispoziții, lipsite de caracter necondițional, nu sunt susceptibile să reglementeze în mod direct situația juridică a particularilor și nu ar putea, așadar, să dobândească un efect direct.

⁸⁷ În al doilea rând, dispozițiile articolului 47 alineatele (1)-(3) din protocolul adițional și cele ale articolului 46 din Decizia nr. 1/95, în măsura în care lasă părților contractante posibilitatea de a lua măsuri de protecție corespunzătoare, nu conțin nicio obligație (a se vedea în acest sens, pentru aplicarea articolului 25 din Acordul de asociere CEE-Turcia, Hotărârea din 14 noiembrie 2002, *Ilumitrónica*, C-251/00, Rec., p. I-10433, punctul 73). Prin urmare, jurisprudența Curții referitoare la efectul direct nu este aplicabilă acestor dispoziții.

⁸⁸ Deși, pe de altă parte, aceste dispoziții prevăd că, în situația în care această posibilitate ar fi pusă în aplicare, partea contractantă respectivă notifică măsura Consiliului de asociere, în temeiul articolului 47 din protocolul adițional, sau Comitetului mixt al uniunii vamale, în temeiul articolului 46 din Decizia nr. 1/95, acestea nu creează în acest fel obligații decât pentru părțile la Acordul de asociere CEE-Turcia. Această simplă formalitate de informare interinstituțională, care nu afectează în niciun fel drepturile sau obligațiile particularilor și a cărei încălcare ar rămâne fără urmări asupra situației acestora din urmă nu este, astfel, de natură să confere un efect direct dispozițiilor respective.

- 89 În ceea ce privește, în al treilea rând, articolul 45 din Decizia nr. 1/95, este suficient să se constate că acesta se limitează să încurajeze părțile contractante să își coordoneze acțiunea prin schimburi de informații și prin consultări și, prin urmare, nu conține nici acesta vreo obligație. Jurisprudența Curții referitoare la efectul direct nu este, în consecință, aplicabilă nici acestei dispoziții.
- 90 În ceea ce privește, în ultimul rând, dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95, trebuie arătat, în schimb, că acestea îndeplinesc condițiile impuse de jurisprudența citată anterior cu privire la efectul direct. Aceste dispoziții enunță în termeni clari, preciși și necondiționali, fără a fi condiționate în privința executării sau a efectelor lor de intervenția vreunui alt act, o obligație pentru autoritățile statului de import de a solicita importatorului să indice, în declarația vamală, originea produselor vizate. Or, având în vedere obiectul și natura dispozițiilor în cauză, o astfel de obligație, exprimând voința părților contractante de a cere importatorilor să furnizeze anumite informații, este susceptibilă să reglementeze în mod direct situația juridică a operatorilor. Prin urmare, trebuie să se recunoască un efect acestor dispoziții, ceea ce presupune că justițiabilii cărora le sunt aplicabile au dreptul de a le invoca în fața instanțelor statelor membre.
- 91 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la a zecea întrebare că, pe de o parte, dispozițiile articolului 44 din Decizia nr. 1/95 coroborate cu cele ale articolului 47 alineatele (1)-(3) din protocolul adițional și dispozițiile articolelor 45 și 46 din Decizia nr. 1/95 nu au efect direct în fața instanțelor naționale și nu permit, prin urmare, operatorilor individuali să invoce în mod valabil încălcarea lor pentru a se opune plății unor taxe antidumping în mod normal exigibile. Pe de altă parte, dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 au efect direct, iar justițiabilii cărora li se aplică au dreptul să le invoce în fața instanțelor din statele membre.

Cu privire la întrebările a șasea, a șaptea și a noua

- 92 Având în vedere răspunsul dat la a zecea întrebare, nu este necesar să se răspundă la întrebările a șasea, a șaptea și a noua referitoare la interpretarea unor dispoziții, altele decât cele ale articolului 47 din Decizia nr. 1/95.

Cu privire la a opta întrebare

- 93 Prin a opta întrebare, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 trebuie interpretate în sensul că acestea impun să se aducă la cunoștința operatorilor informațiile pe care părțile contractante care au adoptat măsuri antidumping trebuie să le furnizeze Comitetului mixt al uniunii vamale în temeiul articolului 46 din Decizia nr. 1/95 sau Consiliului de asociere în temeiul articolului 47 alineatul (2) din protocolul adițional.
- 94 În această privință, trebuie constatat că dispozițiile articolului 47 alineatul (2) din protocolul adițional menționate mai sus și cele ale articolului 46 din Decizia nr. 1/95 instituie, cum s-a arătat la punctul 88 din prezenta hotărâre, o simplă formalitate de informare interinstituțională. Întrucât reglementează numai relațiile de drept internațional dintre Comunitate și Republica Turcia, nu se poate prezuma că aceste dispoziții conțin, în plus, o obligație pentru părțile contractante de a informa particularii aflați sub jurisdicția lor. Prin urmare, în lipsa unor dispoziții contrare exprese, dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 nu pot fi interpretate în sensul că ar impune în mod implicit părților contractante să aducă la cunoștința operatorilor economici aceste informații.

- 95 Deși operatorii interesați au dreptul de a cere să fie informați în prealabil și în mod clar și precis cu privire la măsurile antidumping la care ar putea fi supuși și dacă, în consecință, astfel de măsuri trebuie să facă obiectul unei publicități corespunzătoare, în special în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, aceste cerințe nu impun în niciun fel ca respectivii operatori să fie informați, în plus, cu privire la formalități care nu au fost instituite decât în interesul părților contractante.
- 96 Pe de altă parte, împrejurarea că măsuri antidumping precum cele din acțiunea principală ar fi făcut, astfel cum susține Asda, obiectul unei publicități insuficiente, presupunând că este dovedită și oricât de regretabilă ar fi prin urmare, aceasta ar rămâne, în orice caz, fără efect asupra întinderii obligațiilor de informare ce revin părților contractante numai în ceea ce privește organele create de acestea pentru a asigura buna funcționare a Acordului de asociere CEE-Turcia și a uniunii vamale instituite între Comunitatea Economică Europeană și Republica Turcia.
- 97 Având în vedere cele de mai sus, la a opta întrebare trebuie să se răspundă că dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 trebuie interpretate în sensul că acestea nu impun să se aducă la cunoștința operatorilor informațiile pe care părțile contractante care au adoptat măsuri antidumping trebuie să le furnizeze Comitetului mixt al uniunii vamale în temeiul articolului 46 din Decizia nr. 1/95 sau Consiliului de asociere în temeiul articolului 47 alineatul (2) din protocolul adițional.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 98 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Analiza primei întrebări nu a revelat niciun element de natură să afec-teze validitatea dispozițiilor prevăzute în coloana 3, la poziția 8528 din Nomenclatura combinată, menționată în anexa 11 la Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar.**

- 2) **Dispozițiile prevăzute în coloana 3, la poziția 8528 din Nomenclatura combinată, menționată în anexa 11 la Regulamentul nr. 2454/93, trebuie interpretate în sensul că, pentru a calcula creșterea valorii receptoarelor de televiziune color cu ocazia fabricării lor în condiții precum cele din acțiunea principală, nu este necesar să se stabilească separat originea nepreferențială a unei piese distincte, cum ar fi un șasiu.**

- 3) **Dispozițiile articolului 44 din Decizia nr. 1/95 a Consiliului de asociere CE-Turcia din 22 decembrie 1995 privind punerea în aplicare a etapei definitive a uniunii vamale coroborate cu cele ale articolului 47 alineatele (1)-(3) din protocolul adițional semnat la 23 noiembrie 1970 la Bruxelles și încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 2760/72 al Consiliului din 19 decembrie 1972, anexat la Acordul de asociere dintre Comunitatea Economică Europeană și Turcia, care a fost semnat la 12 septembrie 1963 la Ankara de Republica Turcia, precum și de statele membre ale Comunității Economice Europene și de Comuni-tate, încheiat, aprobat și confirmat în numele Comunității prin Decizia 64/732/CEE a Consiliului din 23 decembrie 1963, și dispozițiile articolelor**

45 și 46 din Decizia nr. 1/95 menționată nu au efect direct în fața instanțelor naționale și nu permit, prin urmare, operatorilor individuali să invoce în mod valabil încălcarea lor pentru a se opune plății unor taxe antidumping în mod normal exigibile. Dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 au efect direct, iar justițiabilii cărora li se aplică au dreptul să le invoce în fața instanțelor din statele membre.

- 4) Dispozițiile articolului 47 din Decizia nr. 1/95 trebuie interpretate în sensul că acestea nu impun să se aducă la cunoștința operatorilor informațiile pe care părțile contractante care au adoptat măsuri antidumping trebuie să le furnizeze Comitetului mixt al uniunii vamale în temeiul articolului 46 din Decizia nr. 1/95 sau Consiliului de asociere în temeiul articolului 47 alineatul (2) din protocolul adițional.**

Semnături